

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
— INAPOIAZĂ. —

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 50 Lei

Pe 6 luni . . . 26 Lei

Pe 3 luni . . . 14 Lei

Numărul 1 Leu

Pentru inserate se plătește 2 lei de șir garmond. La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate.

„Sfânta Unire“

de prof. Augustin Popa.

Sistemul capitalist de astăzi ne-a învățat să transformăm, prin grupări și asocieri, stropii energiilor economice particulare în torente puternice, cari să poată infrunta valurile concurenței nesăbuite. De aici șirul nesfârșit al „Apelurilor“ la semnare de acțiuni, la întemeiere de societăți anonime, una mai rentabilă decât alta.

De-acum numărul lor s'a sporit cu una: „Sfânta Unire“. Sună cam straniu numele ei alături de Reșița, Tișița și atâtea altele, cărora le lipsește epitetul sfințeniei. Acțiunile ei nu se caută cu atâta infrigurare, nu se împart la favoriți. Nu umple coloanele gazetelor cu reclame mari, cari să promită dividendă orbitoare. — Și totuși înființarea ei este o sărbătoare de mult așteptată. Fiecare preot și fiecare suflet creștin și român cu durere pentru biserică și neamul său, va trebui nu numai să semneze și să plătească la timp numărul maxim de acțiuni ce-i permit puterile, ci să însuflească și pe alții. Căci această societate este o necesitate vitală a vremii. Numele ei e un program de muncă, pe care focul trecutului l-a dovedit de singur-mântuitor. Apelul ei e un strigăt de alarmă în ora a douăsprezecea, care va trebui să desmetească din somn toate sufletele amorte.

Dacă vrem să trăim, trebuie să ne înțelegem vremile. Pipăind pulsul veacului, privind înfățișarea lui sfârșită, e evident pentru ori-cine, că sufletul omenirii se sbate în spasmi multor boale. Cum nu, când pravul ucigător al plumbului tipărit i-a pătruns toți porii, când otrava cărților „luminătoare“ i-a ruinat nervii. Tipar-nițele uriașe din beciurile capitalelor ca niște bălauri ucigași, varsă peste lume zi de zi, ora cu ora, atâta potop de venin, atâta minciună, perfidie, ură și perversitate, cât e mirare, că puvoii murdar al slovelor n'a prefăcut încă totul într-o mare moartă, tristă și pustie. Un blăstem ne paște. Din bulgăru de aur ce ne cade în mâni ne facem idoli de închinare, ori plumburi ucigăse; cristalul picurilor de ploaie căzut pe pământ se face tină; cea mai puternică făclie a luminării și deșteptării: tiparul, ajunsă în mâni criminale, aprinde într-una casa fericirii pământești și eterne, distruge templele sufletelor, pustiește tot ce truda veacurilor a clădit măreț.

Alte neamuri au înțeles de mult primejdia și i-au căutat leacul. S'au convins, că încrederea oarbă în biruința finală a adevărilor veșnice, e o crimă, dacă te reține dela munca pe care ar trebui să o faci. Vorba veche: ajută-te, că și Dumnezeu te va ajuta își are temeiul teologic în axioma: gratia non ponit, sed supponit naturam. Și nici vraja graiului

viu nu este antidot suficient pentru veninul ce zi de zi, picur cu picur, se strecoară, din literatură și din presă, în țesăturile tainice ale sufletelor. *Literatura rea se poate învinge numai prin alta bună, presa murdară, capitalistă, materialistă, venală, jidovească, se poate birui numai prin alta idealistă, cinstită, creștină.* A spus-o Pius X.: „Zadarnic zidiți biserici, țineți misiuni, întemeiați școli; toate operele voastre bune se vor prăbuși, toate eforturile vor fi de geaba, dacă în aceeași vreme, nu veți ști întrebuința cu iscusință și armele defensive și ofensive ale presei creștine“. Alții au înțeles în sfârșit greutatea acestui adevăr și se sbat, agită, cu vreme și fără vreme, au luat lupta pe față pentru stăpânirea tiparului.

Noi? Fața ni-se aprinde de rușine, când ne gândim la halul în care am ajuns. Câteva zeci de mii de neoconvertiți de pe cutare insulă svărlită după coastele Americii, cari până ieri-alaltăieri erau canibali, azi își au Biblia pe limba lor și gazeta lor creștină și nu cetesc altă gazetă. Noi nu avem o Biblie bună și ieftină, pe care să o putem pune în mâna poporului, atunci, când pocăiții o împart gratuit! Lumea sătulă din război de corupția materialismului așteaptă dela biserică refacerea morală și noi lăsăm și pe mai departe conștiințele pradă literaturii de senzație și pornografie. Am îmbrăcat de-a gata haina celei mai avansate democrații și lăsăm presa percionată, capitalistă ori bolșevică, la tot cazul păgână și distrămătoare, să-și deprindă și mai departe atotputernicia criminală asupra sufletului multimilor dornice de lumină. Căci ce este presa noastră pronunțat creștină, față de cea a „Mamonei“?! Cetim cu o inconștientă revoltătoare viețile tuturor escrocilor vestiți și a demiondelor celebre, căci nu avem pe românește viețile sfinților. Ne delectăm în „Gândirea“, care sfidându-și numele, — în bătaie de joc ori în serios, puțin impoartă, — vrea să ne convingă, că nu Dumnezeu, nici marea, nici șesul, l-a făcut pe om, ci întâmplarea, care i-a arătat scăfârliia unui seamăn de al său, pe care ca să o poată examina, a trebuit să se ridice „întăia oară“ (cu litere mari!) în două labe. Ori, dacă nu ne convine, luăm „Flacăra“, care, în loc să aprindă în noi focul idealelor, pâlmuște pe „Nazarineanul răstignit“, pentru că a întemeiat o religie de sclavi, comodă pentru capitalism, o negațiune a libertății, nu cum ar putea crede miile celor ce se zic creștini. Căci unde e revista literară creștină, care să le înlocuiască?! Ardealul se va industrializa cu o necesitate firească: unde e activitatea care să contrabalanseze instăpânirea socialismului —

democrat?! Ce jertfe și ce muncă depunem noi pentru a sădi în suflete principiile solidarismului creștin, care singur va putea deslega problema socială?

Nu, așa nu mai merge! Nu mai putem privi nepăsători cum ne arde casa deasupra capului. Cu puteri unite va trebui să jertfim și să luptăm pentru liberarea conștiințelor din obia tiparului de azi. Trebuie să oprim cu orice preț incendiul sufletelor. Cu vorba și în seris, cu toate prilejurile să demascăm pe incendiar și pe distrugătorii de temple. Și apoi să reclădim templele ruinate și să le apărăm de fulgerele viitoarelor atacuri. În sufletele înveninate să turnăm balsam. Zilnic câte un picur, până ne vom vindeca. Trebuie să luptăm pentru stăpânirea tiparului!

Bani și oameni ne trebuiesc spre acest scop. Oameni cari să scrie avem. Vom avea și bani, dacă vom ști agita cu tot sufletul pentru „Sfânta Unire“. Nu vom avea sute de milioane. Nici nu e nevoie! Un capital mai mic, susținut însă de oameni — de astfel de oameni avem mare lipsă! — cu tot focul sufletului, un capital care să se alimenteze în continuu și să fie astfel viu, va face minuni. Să agităm dar fără oboseală împotriva cărților rele și pentru presa bună; să jertfim după puteri și să cerem jertfe. Tiparul de azi ne duce la ruină; *singur cartea creștină ne poate mântui!*

Zilele acestea se trimit în toate părțile prospectele pentru subscrierea de acții la societatea de editură „Sfânta Unire“. Viitorul bisericii noastre atârnă în mare parte dela reușita acestei întreprinderi și de aceea suntem siguri, că ea va găsi în cetitorii acestui organ sprijinitorii cei mai fervenți. Lucrând pentru ea, lucrăm pentru binele bisericii și al neamului nostru. La muncă deci cu toții!

Iarăși facultatea noastră de teologie. Nu știm, ca chestiunea să fi ajuns cu vre-un pas înainte. Și dacă totuși o încreștăm, este pentru că s'a vorbit de nou despre ea și pentru că am dori să nu fie dată uitării. Evenimentele se precipitează și dacă chestiunile nu se scot mereu la suprafață, oricâtă importanță ar avea altfel în sine, se pierd în vălmășagul atâtor fleacuri mărunte cari fi discută întâietatea.

S'a vorbit mai nou despre facultatea de teologie într'un articol din 30 Dec. al ziarului „Dimineața“, unde un profesor ocupându-se de „Nevoile universităților“ crede a fi găsit o soluție practică pentru a avea 3 (numai 3) universități române în 5 orașe (București, Iași, Cluj, Chișinău și Cernăuți), repartind anumite facultăți ale aceleiași universități din Iași: la Iași, Chișinău și Cernăuți. Și pentru ca Cernăuții să nu plângă, că i-ar rămânea prea puțini studenți (științele și teologia ortodoxă) s'a gândit să ne vâre și facultatea noastră de teologie — tot la Cernăuți!

A mai vorbit apoi de ea și noul ministru al instrucției, d. G. Mironescu, care a spus într'un interview, dat de curând jurnalelor din Cluj, că se ocupă de înființarea unei facultăți a teologiei catolice — *la Cluj*.

Și atunci, iată, că ne amestecăm și noi în discuție, amintindu-le ambilor dd., cari de altfel motivează foarte corect și la fel necesitatea înființării unei atari facultăți, că această înaltă școală are o altă menire decât aceea de-a crește numărul de universitari al cutărui oraș din Bucovina, ori chiar de-a da universității din Cluj o facultate de teologie, și de aceea rămânem, pentru motivele pe cari nu le mai repetăm de astădată, pentru locul care părea definitiv fixat: *Bucureștii*.

... Dar, firește, schimbându-se titularii ministerului de culte și instrucție (mai ales când sunt câte doi!), lucrul acesta trebuie să li-se pună mereu în vedere! Altfel, ne trezim încă la Cernăuți!

Biserica noastră din America. Într'un raport trimis în anul trecut ministerului de externe din partea legațiunii noastre din Washington se spun despre biserica noastră din America următoarele:

„Pe când preoții ortodoxi se nizuiau să dea bisericii lor un caracter național exagerat și să păstreze absoluta independență a bisericilor, greco-catolicii au căzut în alt extrem, aruncându-se cu totul în brațele episcopilor romano-catolici din America. În urma unor ajutoare bănești foarte neînsemnate le-au supus lor și clădirile bisericilor, care se ridică la o valoare de aproximativ 370,000 dolari, făcute din banii muncitorilor.

„Câtă tragere de inimă au episcopii romano-catolici față de credincioșii noștri greco-catolici, dovedește în de ajuns cazul bisericii din Canton, Ohio, ajunsă astăzi — de mila episcopului — biserică ungurească, deși s'au investit în ea bani românești. La fel se poate întâmpla și cu alte biserici greco-catolice. Numărul credincioșilor fiind în continuă scădere,

deoarece Români pleacă mereu spre casă, pericolul care amenință banii românești investiți în biserici, e mare.

„De aceea... îndatorirea Conzistorului din Blaj e și mai mare (decât a celui din Sibiu). S'ar cuveni ca acum, când guvernul plănuiește încheierea Concordatului cu Roma, să pună Vaticanului ca o condiție, înființarea unui Vicariat greco-catolic român în America, sub jurisdicțiunea mitropoliei din Blaj și bisericile greco-catolice să treacă la acest vicariat și să rămână avere românească“.

Nu cunoaștem situația mai nouă a bisericii noastre din Canton, dar văzând, din același raport al legațiunii, că la parohia noastră de acolo, care nu a avut decât o singură biserică, funcționează ca preot și acum tot pâr. Dr. Coriolan Lupu, unul din cei mai zeloși preoți ai noștri din America, nu putem crede, că biserica noastră de acolo ar fi trecut în folosul altui neam. Dar ni-se mai spune în acest raport și altceva, ca adeva „numai bisericile din Youngstown, Canton (!) și Farrell sunt independente, celelalte sunt trecute pe numele episcopilor romano-catolici“.

Și atunci se pune dela sine întrebarea, că dacă biserica din Canton este „independentă“, cum s'a putut ca episcopul romano-catolic să o cedeze altui cult?!

Dar neatârnat de această chestiune, găsim și noi foarte la loc ideea înființării unui vicariat român unit pentru credincioșii noștri din America. S'ar aranja prin el și laturea materială, care preocupă în chip deosebit legațiunea română de acolo, — dar s'ar pune prin el ordine și în alte chestii, de ordin pastoral, a căror soluționare unitară este o condiție sine qua non a prestigiului bisericii noastre din America. Preoțimea de acolo, pe cât știm, lucrează și ea în această direcție și de aceea ne place să credem, că nici cercurile noastre conducătoare nu vor fi străine de această idee.

Pe cât știm, biserica ortodoxă română, se pregătește se înființeze acolo în cel mai scurt

timp o eparhie în toată forma, iar de altă parte pocăitismul și comunismul începe să prindă teren, și de aceea găsim că orice întârziere este o pierdere. Și, cum suntem destul de puțini, nu-i bine să pierdem nimica!

Frământare.

Era prin anul 1918, primele zile ale luni Septemvrie, când noi părinții sosirăm, ca albinele la matcă, din cele patru vânturi, la *Blajul culturei și rededeptării noastre naționale*. Mai vartos noi ungurenii doream cu orice preț, ca copiii noștri să fie crescuți în acest oraș, unde dragostea de neam avea altarul său curat, ridicat cu pietate de străbuni și păstrat cu sfințenie de urmași.

Imediat la intrarea mea în acest oraș al buneii dispoziții, pe care ți-o dă conștiința muncii împlinite, m'a surprins îngrijorarea ce se putea citi pe fețele tuturor dascălilor lui. Răsfirați în grupuri de câte 3—4 prin istorica piață din fața primei catedrale a neamului nostru, mult încercații profesori discutau ultima lovitură a trufașului conte Apponyi, care amenința liceul Blajului să fie despoiat de sufletul lui: *limba românească*, locul căreia urma să-l iee, la cele mai multe studii, limba maghiară.

Grija lor devenise și grija noastră, și grija copiilor noștri. Dar când am înțeles, că Veneratul Consistor al mitropoliei, condus de actualul mitropolit, pe atunci vicar capitular, este deplin solidar în gândul de a nu accepta condițiile umilitoare și că toate discuțiile ce se urmau priveau numai modul cum ar putea să se evite cumplitul dezastru, ne-am depărtat liniștiți, pentru că știam, că poate cu mari greutate, dar se va găsi — cum de fapt s'a găsit! — calea pe care să se mântuiască sufletul românesc al Blajului.

... Astăzi, se pregătește Blajului, aceluiaș Blaj de ieri, o nouă lovitură. Temut din partea dușmanilor săi de ieri, pentru imensa putere

☐ ☐ Foia „Unirii“ ☐ ☐

Pastorală de Crăciun

A Preasfinției Sale Dr. IULIU HOSSU,
episcopul Gherlei.

Ieslea săracăcioasă din Bethleemul Iudeii adună în jurul său și azi, după douăzeci de veacuri, toate mințile și inimile celor prin cuvântul vecinului Adevăr luminați, poartă în suflet credința de viață dătătoare. Tot ce este credincios, pleacă cu zmerenie genunchii inimei și cu toată puterea sufletului recunoscător, dă mărire Celui ce pentru a noastră mântuire se așează în leagănul cel mai săracăcios.

Această închinăciune, care o aduce creștinul astăzi, este podoaba strălucitoare carea îl îmbracă cu mărirea neatinsă de toată înțelepciunea veacului acestuia, neputincioasă de a lega rostul zilei de azi cu rostul zilei de mâine.

Inchinăciunea creștinească la ieslea Bethleemului învinge depărtarea veacurilor și cuprinde în sine rostul celor trecute și celor viitoare. Din viața sufletului izvorește și credința o mărturisește. Inchinăciunea viilor se rostostește astăzi, căci tot celce crede într'ansul are viață vecinică.

„Și aceasta este viața cea vecinică, ca să te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat, și pe carele l-ai trimis, pe Isus Hristos (Io. 17, 3).

Această viață este pentru toți cari sunt

cuprinși de întunec și de umbra morții. „Eu am venit, ca viață să aibă și mai mult să aibă (Io. 10, 10).

A venit ca să lumineze pe tot omul care vine în lume. „Întru dânsul viață era, și viața era lumina oamenilor“ (Io. 1, 4).

Razele acestei vieți despică și azi negura veacurilor. Lumina evangheliei veșnicului Adevăr și azi luminează întru întunec, dar întunecul nu o cuprinde. Întunecul neadevărului luptă împotriva împărăției acestei lumini, carea îmbracă ieslea Mântuitorului, luptă împotriva luminii adevărului, pe care Mântuitorul a venit să-l instăpânească în lume. „Eu împărat sunt, zice Mântuitorul. Eu spre aceasta m'am născut și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot, cela ce este din adevăr, ascultă glasul meu (Io. 18, 37).

Iată glasul ce se îndreaptă din ieslea Bethleemului către tot sufletul omenesc.

Răscumpărătorul lumii Hristos ne arată rostul venirii sale în lume: mărturisirea adevărului. La viață nouă ne chiamă acest glas dumnezeesc. Spre adevăr, frații mei. Minciuna față de Dumnezeu, față de noi înșine și față de fratele nostru a înecat viața sufletului și a întunecat schințea dumnezească din acest suflet: adevărul dragostei cerești. Desbrăcați sufletul vostru de toată minciuna vieții păcătoase, luați haina curată a dreptății și curați cu sufletul priviți peste douăzeci de veacuri la ieslea din Bethleem și veți vedea pe Dumnezeu vostru făcut om și veți înțelege glasul lui. „Tot, cela ce este din adevăr, ascultă glasul meu“

Toți cari am primit odată în suflet cuvântul evangheliei lui sfințe și cari purtăm în adâncul inimei noastre credința mântuitoare, prin ascultarea acestui glas să dovedim că suntem din adevăr și stăm întru adevăr.

Ieslea din Bethleem ne vestește marea taină a dragostei lui Dumnezeu față de neamul omenesc. Acesta-i glasul chemării spre o împărăție nouă, spre împărăția lui Dumnezeu.

Întru această împărăție intră toți ceice ascultă cuvântul lui. Prin această ascultare devin fi ai lui Dumnezeu. „Iară câți l-au primit pe dânsul, le-a dat lor putere, ca să se facă fi ai lui Dumnezeu, celorce cred întru numele lui (Io. 1, 12).

Focul dragostei dumnezești a venit să-l aprindă în sufletul omenesc înstrăinate dela Dumnezeu său. „Foc am venit să arunc pe pământ, și ce voiesc dacă s'a aprins acum? (Io. 12, 49). Acest foc ceresc al dragostei a fost chemat să curățească tot sufletul omenesc, să înfrățească pe toți ceice poartă chipul lui Dumnezeu; căroră le-a așezat pe buzele muritoare cuvântul fericitor: Tatăl nostru. Între frați a venit, — „întu ale sale a venit, și ai săi pe dânsul nu l-au primit“ (Io. 1, 11).

N'au primit binecuvântarea Ceriului revărsată în tot belșugul său prin intruparea Fiului lui Dumnezeu. Au lăpădat cuvântul chemării sfințe la obșteasca înfrățire și s'au făcut unealta minciunii și a nedreptății, izvorând nesfârșite suferințe pentru cei chemați la mântuire.

Lipsa dragostei creștinești este izvorul tuturor relelor dintre noi. Nu se dă mărirea

națională ce se răspândea din acest leagăn al renașterii noastre, este azi atâcat cu aceeași putere din partea altor dușmani, ai credinței lui, pentru care este un izvor tot atât de bogat ca și pentru naționalismul său infocat. Puterea lui de viață creștină, din care găsește că are atâta încât să simte în stare să regenereze întreg neamul românesc, este, se vede, pentru unii reprezentanți a bisericii ortodoxe un punct tot atât de negru și de urgisit, pe cât era de condamnată puterea lui națională din partea celor ce... n'au putut să-l sugrume! Și loviturile ce i-se dau în punctul acesta sunt neasămănat mai dureroase, pentru că... vin dela frații, cu cari împreună a dus lupta pentru izbândirea idealului național.

Dar, dacă Blajul a rășbit în contra tuturor încercărilor de desnaționalizare ale puternicilor zilei de atunci, ajutând ca adevărul și dreptatea să triumfe, va răsbi, am firma credință, și împotriva noilor dușmani, ducând la biruință și steagul credinței sale romane.

Dacă nu astăzi, de sigur ca mâine!

Iosif Costin.

Revistă bisericească.

Intr'o scrisoare a *păr. mitropolit Dr. Vasile Suciu*, adresată Nuntului apostolic din București Mgr. Marmaggi, se spun despre epistola Sf. Părinte, publicată în numărul trecut, următoarele: „Cuvântul sf. Scaun către episcopii români catolici nu este numai un cuvânt de mângâiere și un balsam alinător în dureri și întăritor în lupte, ci și un far luminos și o stea conducătoare în viața bisericii noastre“.

Gazetele din Cluj aduc știrea, că d. Tănăsescu, directorul general dela interne ar fi promis tot concursul pentru a se ridica o biserică monumentală în satul lui George Barițiu. Dsa ar fi dispus să intervină personal pentru a aduna din întreaga țară fondurile ne-

cuvinită lui Dumnezeu și pentru aceea lipsește pacea dintre oameni, cari nu sunt de bunăvoie.

Dacă vrem să vedem înstăpânindu-se împărăția lui Dumnezeu pe pământ și prin aceasta adevărata pace în sufletul omenimei, trebuie să începem fiecare dela noi înșine. Tot insul trebuie să iea hotărârea tare, că în marita zi a Nașterii Domnului singur are să renască la o viață nouă, bineplăcută lui Dumnezeu, amăsurat credinței pe care o poartă în sufletul său. Să afle adânc răsunet în inima fleștecăruia dintre noi glasul chemător al Mântuitorului Isus, care ne îndeamnă a intra pe calea învățăturilor sale dumnezeiești, conducătoare la adevărata viață, știind că „întru aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi, ca pe Fiul său cel unul născut l-a trimis Dumnezeu în lume, ca să viem printr'ansul“ (Io. 4, 9).

Astfel luminata zi a Nașterii Domnului va fi praznic de viață dătător. Din sufletele re-născute la viață nouă va izvorî cu căldură cântecul izbăvitor „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu“ și atunci cu adevărat „pe pământ va fi pace între oamenii de bunăvoie“.

Pentru formarea acestui suflet neprihănit al omenimei lucrează Biserica lui Hristos aici pe pământ, mărturisind acelaș cuvânt al adevărului, primit dela Răscumpărătorul lumii Hristos, vestind aceeași dragoste a lui.

Acest cuvânt al ei este a-se asculta și a se împlini, căci este cuvântul Domnului. Și când mulți nu numai că nu primesc cuvântul mântuitor, ci se ridică împotriva Bisericii lui Hristos, toate puterile noastre trebuie îndrep-

cesare pentru această operă patriotică. Ziarul „Voința“ insistă în chip deosebit asupra acestei idei, cerând ca în noua biserică din Juc — dacă se va ajunge la ridicarea ei — să se zugrăvească însuși G. Barițiu ca ctitor, generalizându-se acest gând și făcându-se la fel în toate satele din cari s'au ridicat bărbați cari s'au jertfit ideii românești. — Biserica noastră are toate motivele să sprijinească din răspun-teri această laudabilă inițiativă.

Inregistrând audiențele de Anul nou ale corpului diplomatic la sf. Părinte al Romei, „L'Osservatore Romano“ increastă pe ziua de 29 Decembrie și audiența „Excelenței Sale dlui Demetriu C. Pennescu, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României“.

Ca răspuns la scrisoarea sf. Părinte al Romei referitoare la *prisonierii italieni din Rusia*, Fridtjof Nansen a adresat cu datul de 21 Decembrie 1921 Cardinalului Secretar de Stat Petru Gasparri o scrisoare mai lungă din care reținem următoarele: „... Am găsit autoritățile Sovietelor deplin conștiente de mărimea și de semnificația operii caritabile întreprinse din partea sf. Părinte în favorul Rusiei infometate. Animat de-o vie dorință de-a răspunde solitudinii părintești arătată de sf. Scaun spre a putea mângâia familiile italiene îngrijorate, guvernul Sovietelor m'a asigurat, că știrile relative la un mare număr de prizonieri italieni în Rusia nu au nici un temei de adevăr“. Aduce apoi la cunoștința sf. Părinte, că după informațiile ce deține în Rusia se mai găsesc vre-o 2 mii de foști ofițeri ai armatei austro-ungare, între cari se va găsi de sigur și un însemnat număr de ofițeri din teritoriile cari azi aparțin Italiei. Toți aceștia se vor repatria în cursul proximei luni, așa că la primăvară cu toții, vor putea fi la vetrele părintești.

Din Constantinopol se anunță, că mitropolitii greci din Asia-mică (Smyrna, Filadelfia, Nichea și Efes) au recunoscut pe *noul patriarh*

Meletie. În schimb soborul dela Salonic consideră alegerea făcută ca necanonică, și în consecință va numi un patriarh ad-interim, care să gireze afacerile patriarhiei până la alegerea titularului. În cazul că patriarhia va refuza să se supună acestei hotărâri, soborul va declara schisma între biserica din Grecia și patriarhie.

Societatea biblică anglicană a obținut dela ministerul cultelor și artelor autorizația de a răspândi ediția proprie a sf. Scripturi în toată țara. S'au luat măsuri ca colportorii să nu fie împiedecați în îndeplinirea misiunii lor. — După primirea solemnă și sprijinirea pe față a misiunilor anglicane protestante J. M. K. A. și J. W. K. A. mai trebuia doar această autorizație! Văslim cu putere spre portul mântuitor al anglicanismului și asta cu binecuvântarea oficialității statului și a bisericii ortodoxe! Biserica de lângă grădina Icoanei, se vede, e menită să ajungă mai curând la rangul de catedrală decât biserica noastră din strada Polonă! Bag'seamă anglicanismul străin stă mai aproape de biserica „dominantă“ decât catolicismul român!

Din Roma se anunță, că sf. Părinte și-a dat învoirea ca *mormântul sfântului Petru să fie deschis*. S'a cerut lucrul acesta și dela Piu al X-lea din partea unei comisii în frunte cu arheologul Wilpert și cu *păr. Hartmann Grisar*, dar cererea a fost atunci refuzată, afirmative pentru motivul, că la temeiul ei pare a fi fost dubiul, că oare osemintele „vârhovnicului apostolilor“ de fapt se mai găsesc ori nu la locul unde au fost așezate definitiv din partea împăratului Constantin și a sfintei Elena. Benedict al XV-lea a găsit, se vede, că nu e nici un motiv, să nu se permită deschiderea criptei, așanumită „Confessio“, și astfel lumea creștină va fi în curând martoră unor lucruri, pe cari nime nu le-a văzut dela papa Clemente VIII (1592—1605), care luase măsuri ca cripta propriu zisă să fie închisă cu zid.

tate pentru propovăduirea evangheliei lui Hristos, singurul izvor de fericire pentru omenirea atât de chinată de valul urii și al nedreptății.

Mănat de acest gând am alergat cu drag în mijlocul poporului iubit, cutrierând aproape 200 sate, gustând mângâierile credinței, întărindu-ne împrumutat. Cu acelaș gând voi urma mai departe pe cărarea apucată, în anul ce vine. Și până când a-și ajunge în toate părțile diecezei grijei mele încredințate, las fraților mei împreună lucrători, ca cu prilejul adunărilor protopopești, ce să țin în toată primăvara și în toată toamna, să se țină misiuni populare pentru aruncarea seminței binecuvântate a evangheliei dumnezeiești și pentru întărirea sufletelor creștinești pe cărarea împlinirii poruncilor lui Dumnezeu, carea duce la adevărata fericire și la bună pace sufletească. Asemenea „Reuniunea de misiuni“ își va începe îndată din primăvară activitatea în deosebitele părți ale diecezei pentru trézirea la nouă viață sufletească a turmei cuvântătoare alui Hristos.

Pentru aceea, Venerați Frați și Preaiubiți Fii, primiți cu dragă inimă aceste străduințe ale noastre, cari izvoresc din cunoștința răspunderii grele ce o avem pentru buna îngrijire a bisericii lui Hristos. Alergați cu toții din toate părțile la acele misiuni sfinte și sorbiți din izvoarele nesecate ale tainelor de viață dătătoare ale Mântuitorului Isus.

Lăpădați dară pe omul cel vechiu „și vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului“ (Eph. 4, 24).

„Și fiți unul către altul buni, milostivi iertând unul altuia, precum și Dumnezeu au iertat vouă întru Hristos“ (Eph. 4, 23).

Acesta-i cuvântul meu pe care cu toată dragostea îl îndrept către voi pentru Sărbătorile Nașterii Domnului, în ziua când pașii mei se îndreaptă spre veșnica cetate Roma, pentru a pleca cu zmerenie genunchii mei pe lespeda mormântului sfântului Apostol Petru, temelia nebiruită a Bisericii lui Hristos și pentru a duce închinăciunea mea și a Voastră maritului său urmaș, Papa dela Roma.

Când acest cuvânt al meu va fi rostit în auzul vostru Preaiubiți fii din partea fraților mei, treceți și voi cu gândul și cu inima spre veșnica cetate și împreunați sufletele voastre într'o fierbinte rugăciune și închinăciune, cerșind dela Atotputernicul, ca pe Preafericitul Patriarhul nostru Papa Benedict, să-l dăruiască sfințelor sale biserici, în pace, întreg onorat, sănătos, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul veșnicului adevăr.

Gătiți căile Domnului, drepte faceți cărările lui, ca să între în sufletele voastre cu tot belșugul darurilor sale, cari le cerșesc dela Atotputernicul Dumnezeu să le reverse asupra Voastră a tuturor.

„Pace Fraților și dragoste cu credință dela Dumnezeu Tatăl și Domnul Isus Hristos“.

„Darul cu toți, cari iubesc pe Domnul nostru Isus Hristos întru nestrăciune. Amin“ (Eph. 23, 24).

Cereți pretutindeni „Unirea“!

Din inițiativa revistei anglicane „Lampe” s'a introdus în 1908 „octava rugăciunii” pentru unirea tuturor creștinilor și a lumii întregi într-o singură turmă. Ideea a fost îmbrățișată numai decât din partea catolicilor și Piu X. i-a dat în 1909 aprobarea și binecuvântarea. De atunci au introdus-o foarte mulți arhiepiscopi și episcopi catolici, iar biserica anglicană a preluat-o în întregime. În 25 Febr. 1916 Papa Benedict al XV-lea a dat în favoarea acestei octave o breve deosebită prin care acordă, în condițiile obișnuite, indulgențe plene tuturor cari o țin. Congresul mondial al bisericilor protestante și orientale din 1920 și-a însușit de asemenea această octavă pentru credincioșii lor, iar în 1921 întreg episcopatul catolic al Americii a impus-o în eparhiile catolice de acolo. „Octava rugăciunii”, care se ține în zilele dela 18-25 Ianuarie, a ajuns astfel o legătură, deocamdată singura, care unește pe toți creștinii din lumea întreagă. — **Facă Ceriul, ca rugăciunea aceasta să fie ascultată.**

Din cauza multelor acte jicnitore luate de guvernul jugo-slav contra instituțiilor catolice din Croația și Bosnia, s'a pornit între deputații catolici ai acestor provincii o mișcare foarte puternică, pentru a impune guvernanților ortodoxi respectul convenit și datorit în temelul legilor țării. În numele lor a desvoltat o energică interpellare șeful fracțiunii slovene, pâr. Dr. Korosec, pe urma căreia se așteaptă o ameliorare a situației.

La universitatea din New-York s'a inaugurat de curând cu mare solemnitate un bust al **Cardinalului belgian Mercier.**

Știri mărunte.

Pentru orientare. Numărul acesta este ultimul care se mai trimite pe adresele nouă, cărora am crezut de bine să le trimitem spre vedere numărul prim din acest an. Numărul trei se va trimite numai celor ce ne vor aviza că înțeleg să ne sprijinească, trimițându-ne abonamentul.

Personale. P. V. Ordinariat a numit pe pâr. Dr. Alexandru Răsu de fisc ordinar al Tribunalului disciplinar, iar pe pâr. Ioan Oprinca de paroh în Ciurubud (prot. Aiudului).

— Fostul paroh al Șardului ungueresc (Săcuime), pâr. Alexandru Gligor, a fost lipsit de oficiu, beneficiu și de orice iurisdicțiune, fiind șters din albul clerului arhidiecezan.

Concurs. P. V. Ordinariat arhidiecezan publică, cu termenul de 31 Ianuarie, concurs-la parohia Rediu (protopopiatul Cojocnei).

Dar de Crăciun. Din casa M. S. Regelui s'au pus la dispoziția I. Preasfinției Sale mitropolitului Vasile 3000 lei ca dar de Crăciun pentru săracii din arhidieceză.

Logodna A. S. Regale principesa Mărioara. Dupăcum se știe, vizita M. S. Regelui Alexandru al Sârbiei la Sinaia ne-a adus de fapt logodirea lui cu A. S. Regală principesa Mărioara. Cununia religioasă afirmativă se va ține în jumătatea primă a lui Februarie.

Locale. Din prilejul sărbătorii sf. Vasile cel mare, aniversara consacrării și intronizării pâr. mitropolit Vasile, va pontifica și predica în catedrală însuși Escelența Sa. Iar Joi, la Botezul Domnului va săvârși cu solemnitatea obișnuită sfințirea cea mare a apei.

— **Producțiunea teatrală** dată Dumineca trecută (a doua zi de Crăciun) din partea „Societății meserieșilor” a fost onorată de publicul blăjan peste orice așteptare. Sala de gimnastică

a liceului a fost tixită de lume, care a înțeles să răsplătească cu repetite ovații stăruințele vrednice ale iubiților noștri diletanți. Câteva persoane și-au permis să fumeze în sală, și chiar în cursul reprezentației, ceea ce a făcut o penibilă impresie, cu toate că se crede că aceasta, n'a voit să însemne o lipsă de atențiune față de prestațiile celor de pe scenă. Totuși e bine să se știe, că publicul dorește ca acest lucru să nu se mai repete.

— Luni seara, e treia zi de Crăciun, d. N. Șuttu a dat în acelaș local un concert artistic.

Cursurile dlui N. Iorga în străinătate. Afară de cursurile dela Sorbona din Paris, unde va vorbi, an de an, prin lunile Iulie și Octombrie, pentru studenții francezi, complinind cursul de limbă și literatură românească a dlui Mario Roques, și afară de conferențele istorice, culturale și artistice pentru cari a fost angajat de consiliile profesionale din Roma și Geneva, d. Iorga a fost invitat și de universitatea din Oxford să ție în fiecare an câte o serie de lecțiuni din istorie pentru studenții englezi.

Premierea dlui Lucian Blaga. Ministerul artelor a creat un premiu de 6000 lei pentru cea mai valoroasă lucrare poetică din Ardeal, apărută în anul 1921. Cu premierea lucrării a fost însărcinat consiliul profesoral al facultății de filosofie și litere, care a hotărât cu unanimitate de voturi, că misterul „păgân” „Zamolxe” al dlui Lucian Blaga este opera cea mai valoroasă din câte au apărut în anultrecut, acordându-i-se premiul creat de minister. Premierea s'a făcut în cadrele unei frumoase serbări, la care d. Sextil Pușcariu a analizat opera dlui Blaga, ridicând pe autor alături de G. Coșbuc, între cei mai buni poeți ardeleni. Publicul adunat în mare număr i-a făcut dlui Blaga o călduroasă ovație.

Biblioteca Vaticană s'a îmbogățit de curând cu așanumita „Collectio Rossiana”, păstrată mai în urmă (dela 1895) în Colegiul Lainz al părinților Iezuiți din Viena. Ea conține mai bine de 1000 codici, 2500 incunabule și vre-o 6000 cărți și stampe. Catalogată cu multă grijă din partea părinților Iezuiți I. Oberhammer (codicii) și L. Dichtl (incunabulele), această colecție, plasată de acum în Biblioteca Vaticană unde stă la dispoziția atâtor cercetători, va ajunge de sigur foarte curând un bun al omenimei întregi.

Congresul ziaristilor din Ardeal este convocat la Brașov pe zilele de 19 și 20 Ianuarie c. Afară de rapoartele asupra activității Sindicatului pe ultimul an de gestiune, mai sunt la ordinea zilei și următoarele chestiuni: Discuțiune asupra proiectului contract-tip; discuțiune asupra căminului, sanatorului și consumului ziaristilor; alegerea noului comitet; fixarea locului și datei viitoarei adunări generale ș. a.

Cățiva morți ai anului 1921. Din prilejul sfârșitului de an, găsim a fi interesant să însemnăm pe morții mai însemnați ai anului trecut. Iată câteva persoane principiare: Regele Nichita al Muntenegrului (1 Martie), împărăteasa Augusta Victoria a Germaniei (11 Aprilie), regele Petru al Sârbiei (16 August), ex-regele Württembergului principele Wilhelm (2 Oct.) și ex-regele Ludovic III al Bavariei (18 Oct.) **Politiciani și bărbați de stat:** Bethmann Hollweg, fostul cancelar german (8 Martie), premierul spaniol Dato (15 Martie), fostul mare vizir turcesc Talaat Pașa (29 Martie), fostul șef al centrului catolic german Erzberger (26 Aug.), fostul ministru prezident Alex. Wekerle (26 Aug.), premierul japonez Hara (3 Noembrie) ș. a. **Literați și artiști:** scriitorul rus Krapotkin (8 Febr.), tenoristul italian Caruso (2 Aug.), romancierul francez Ernest Daudet (20 Aug.), orientalistul maghiar Goldzieher (18 Nov.), compozitorul francez Saint-Saëns (16 Dec.), scriitoarea polonă Gabriela Zapolska (18 Dec.), și poetul rus Korolenko (26 Dec.).

Emigrarea în America. Dela 20 Octombrie 1920 până la 20 Iunie 1921 au fost admiși să emigreze în Statele-Unite 12,186 germani, 10,626 englezi, 5,437 ruși, 1,731 italieni, 1,197 români, 1,182 austrieci, 964 poloni, 959 maghiari, 384 francezi, 187 belgieni și numai 23 bulgari.

† **Fabiola V. Jivanca**, fiica pâr. protopop și notar consistorial Mihai Jivanca din Lugoj, s'a stins în 3 Ianuarie c. în vrâsta de abia 21 ani. O deplâng afară de părinți numeroase rudenii.

Bibliografie.

Au apărut:

Ion Agârbiceanu, Robirea sufletului. Editura „Ardealul”. Cluj 1921. Prețul 15 lei.

Din cele 12 „povestiri” ale acestui nou volum al pâr. Agârbiceanu se desface aceeași concepție adânc creștină, care este proprie tuturor scrierilor acestui mare preot al literaturii române. Ridicat prin puternica-i individualitate între cei dintâi prozatori ai noștri, pâr. Agârbiceanu este unic prin vraja curățeniei deosebite a oricăreia din povestirile lui.

Herbert Spencer — Dr. I. Duscian, Autobiografie. Editura „Cartea Românească”. București, 1921. Prețul 15 lei.

Dr. Romul Boilă, Democrația. Conferință ținută la cercul de studii al partidului național român. Cluj. 1921.

Toma Cocișiu, Carte de citire pentru cl. III primară. Blaj 1921. Prețul 750 lei.

Di Cocișiu, fără îndoială cel mai harnic și poate cel mai apreciat autor de manuale pentru școlile primare dela noi, ne dă în această „Carte de citire” o nouă dovadă a deosebitelor sale aptitudini în materia aceasta atât de dificilă.

„Cuvântul”. An. I. Nr. 1 (1 Dec). Organ al ministerului cultelor și artelor. București. 1921.

„Biserica ortodoxă română”. An. XV. Nr. 3 (Decembrie). București. 1921. Prețul 10 lei.

În acest număr al revistei oficiale a sf. Sinod d. I. Mihălcescu ne dă 5 capitole referitoare la magia din Răsărit) din „Ben-Hur”, minunatul roman de pe vremea lui Hristos, scris de L. Waltace, spunând într-o notă, că cine s'ar angaja să-l traducă în întregime „ar face un neprețuit serviciu literaturii noastre serioase”. Ne grăbim deci să anunțăm pe d. prof. Mihălcescu, că Blajul are o bună ediție completă a acestui roman încă din 1898, care se vinde la librăria seminarială cu prețul minimal de 13 lei (ambele volume).

„Revista Teologică”. Anul XI. Nr. 12 (Decembrie). Sibiu. Prețul 6 lei.

„Transilvania”. An. LII. Nr. 9-12. (Oct.—Dec). Sibiu. Prețul 10 lei.

„Romania”. Anul II. Nr. 23. Organ italian al comitetului italo-român. Apare de 2 ori pe lună. Roma (Via Delle Coppelle 72). Abonamentul 10 lire pe an.

„Ramuri”. Drum drept. Revistă literară. An. XVI. Nr. 2. Craiova. Prețul lei 250.

„Palatul Justiției”. An. V. Nr. 1 (Decembrie). București (str. sf. Dumitru 2). Prețul 5 lei.

„Funcționarul”. An. II. Nr. 1 (1 Ianuarie). Cluj (str. Matia 1). Abonamentul pe an 60 lei.

A V I Z.

În casa Dr. Pop din Blaj, Strada „Timoteiu Cipariu”, este de închiriat una — eventual două prăvălii. Pentru informații a-se adresa la Domnul

(1) 1-2

IOAN MAIOR în Blaj.

Cetiți și răspândiți:

„Unirea!”